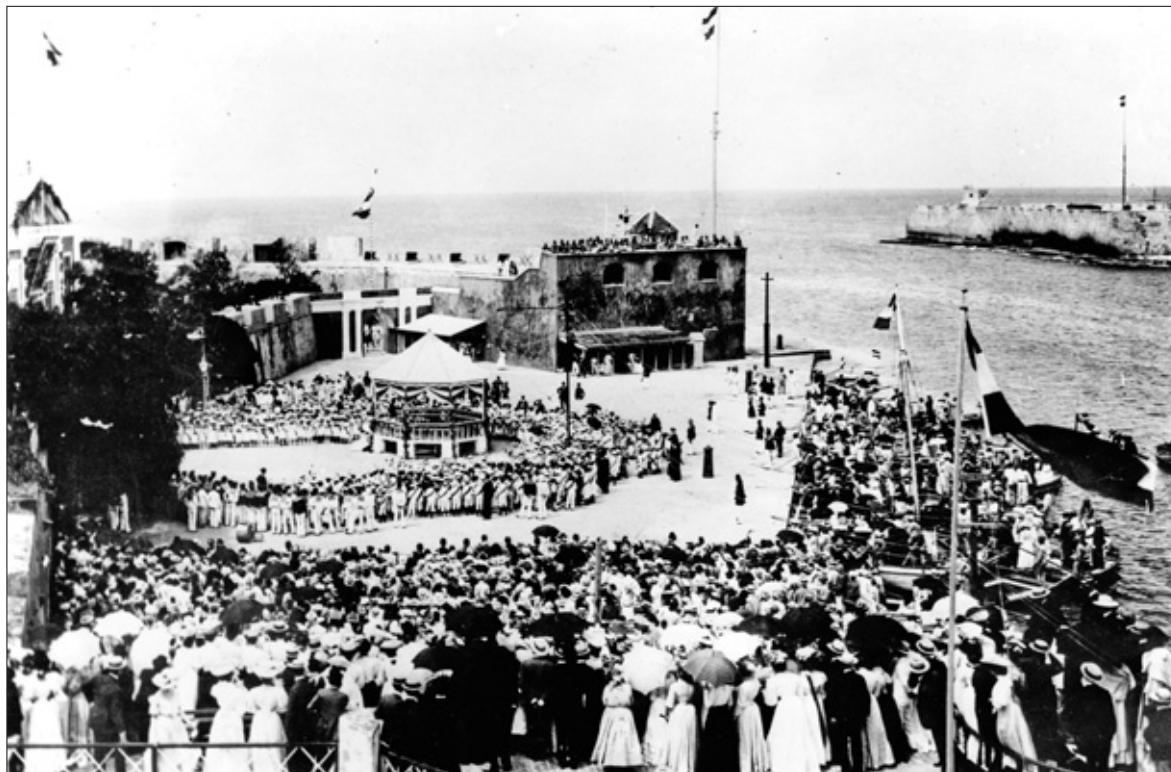

erfgoed op cd

Een muziekkuitvoering in de 19e eeuw voor het paleis van de gouverneur.

FOTO CENTRAAL HISTORISCH ARCHIEF

men dat Palm als dirigent van de muziekkapel van de Stedelijke Schutterij een groot aantal marsen heeft gecomponeerd. De mars was in negentiende eeuw erg geliefd op Curaçao. Dit bleef zo, tot zeker de eerste helft van de twintigste eeuw. Er was in die periode geen vereniging of voetbalclub zonder een eigen mars. Ook een dansavond op Curaçao werd steevast geopend met een mars.

Op drie kerkmarsen en een huwelijksmars na, waren de marsen van Jan Gerard Palm be-

stemd voor uitvoering door de muziekkapel van de Stedelijke Schutterij. Deze marsen werden gespeeld tijdens de eerder genoemde plechtige feestelijkheden. Voorbeelden hiervan op de cd zijn de door hem gecomponeerde 'Marcha Unión', de mars 'Curaçao', de mars 'Generaal Joubert' en de 'Hendriks marsch'. De mars 'Curaçao' dateert van 1863 toen Palm twee van zijn marsen opdroeg aan koning Willem III. Deze laatste mars was zo populair dat ze jarenlang na zijn dood nog door

de straten van Willemstad klonk wanneer het garnizoen met muziek kwam aanmarcheren.

Naast marsen bedoeld voor feestelijke bijeenkomsten heeft Jan Gerard Palm ook een aantal treurmarsen gecomponeerd. Zijn 'Cantique Funèbre' en 'Rouw Loge' werden gespeeld wanneer bij een begrafenis de loge Igualdad of De Vergenoeging afscheid moest nemen van één van haar leden. De 'Treurmars Brión' werd speciaal gecomponeerd en gespeeld bij de plechtige overdracht in 1881 van

de stoffelijke resten van de Curaçaose vrijheidsstrijder Brión aan Venezuela om bijgezet te worden in het Nationaal Pantheon te Caracas.

Een bal werd in de negentiende eeuw dus geopend met een mars. Bij het afsluiten van een bal werd vaak weer een galop gedaan. In overeenstemming met de betekenis van het woord bij het paardrijden, waar dit staat voor de snelste gang van een paard, gaat het om een snelle dans. Van Jan Gerard Palm is één galop, 'Mi Pikete' bewaard gebleven. Deze galop heeft een ongewone, zeer pittige introductie, waarna de galop als dans volgt.

Op de cd staan ook een tweetal door Palm gecomponeerde fantasieën. De 'Curaçaosche Courant' van 1882 vermeldt een uitvoering van deze beide fantasieën in 'Salon Capriles'. Een herhaling hiervan vond plaats in 1885 in de Fortkerk met een versie geschreven voor sextet. Over deze composities werd in de Curaçaose Courant geschreven dat 'stijl, smaak en arrangement niets te wensen overlieten en de daarin voorkomende verrassende overgangen een voortreffelijk effect maakten'. In de recensie werd Palm de 'beste musicus genoemd die Curaçao voortgebracht heeft'.

Het beluisteren van de cd leidt ook tot interessante ontdekkingen. Zo werd van de driedelige wals 'Mita' van Jan Gerard Palm het volledige tweede deel van de-

ze wals door de Venezolaanse componist Pedro Elias Gutiérrez in 1914 overgenomen in de door hem samengestelde tweedelige joropo 'Alma Llanera'. Bijgevolg kan worden gesteld dat de helft van Alma Llanera, die algemeen beschouwd wordt als 'het tweede volkslied van Venezuela' uit Curaçao afkomstig is.

De oorsprong van de mazurka ligt in Polen. De mazurka's van Jan Gerard Palm kunnen worden gerekend tot de juweeltjes van de Curaçaose muziek. Tot op vandaag zijn de meeste van zijn mazurka's nog steeds bekend en geliefd op Curaçao. In zijn mazurka's is de invloed van Chopin duidelijk merkbaar. Wel is het zo dat de klemtoon in de mazurka's van Chopin op de tweede en bij Palm op de eerste tel van de tel van de maat komt te liggen. Een opvallend element van vierdelige Curaçaose mazurka's is dat het derde deel vaak in waltstempo staat. Een mooi voorbeeld van deze 'valse dansante' is op de cd te horen in de mazurka 'Que Bueno!'. De cd bevat nog een andere fraaie mazurka, 'Santa Clara'.

Naast veel nimmer eerder opgenomen werk van Palm, bevat de cd ook een aantal zeer bekende werken van hem. Hiertoe behoort ongetwijfeld de wals 'Engelenzang', ook bekend als 'Canto de los Angeles'. Dit is niet alleen één van zijn mooiste walsen maar het is ook de oudst bekende wals van Curaçao en dateert van vóór 1867. Andere bekende werken van hem die op de cd zijn opgenomen zijn de tumba 'Awaseru' en de danza 'Erani ta malu'.

De Koninklijke Militaire Kapel 'Johan Willem Friso' zet de tradities voort van de voormalige Koninklijke Militaire Kapel uit Den Haag (opgericht in 1829) en de Johan Willem Friso Kapel uit Assen (opgericht in 1819). Het takenpakket omvat onder meer de muzikale omlijsting bij officiële ontvangsten van staats- hoofden en ambassadeurs door Koningin Beatrix, het opluisteren van militair ceremonieel en het geven van concerten in binnen en buitenland. De gehele organisatie van de Koninklijke Militaire Kapel omvat 80 personeelsleden waaronder inbegrepen 50 professionele topmusici, allen met een opleiding op conservatoriumniveau. Het orkest staat sinds 2009 onder leiding van Arnold Span (1962) die als dirigent verschillende prijzen in binnen- en buitenland behaalde waaronder in 2004 de prestigieuze Prix d'Excellence in Frankrijk. Na het bestuderen van de partituren die Jan Gerard Palm oorspronkelijk schreef voor uitvoering door de muziekkapel van de Stedelijke Schutterij op Curaçao, was Span gelijk overtuigd van de bijzondere kwaliteit van deze composities. Hij heeft er vervolgens voor gezorgd dat dit stuk muzikaal cultureel erfgoed uit Curaçao kon worden vastgelegd op cd.

De Koninklijke Militaire Kapel Johan Willem Friso onder leiding van Arnold Span.